

Εισαγωγική Παρέμβαση κ. Μιχάλη Στασινόπουλου
Πρόγευμα εργασίας για το Industry 4.0 με keynote
speaker τον Δρ. Kagermann
«Δίκτυο για την μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την
Ευρώπη»
3.7.2018

Καλημέρα και από μένα,

Εκ μέρους του Δ.Σ. της «Ελληνικής Παραγωγής» θέλω πρώτα απ όλα να συγχαρώ την Άννα Διαμαντοπούλου και το «Δίκτυο», για την εξαιρετική δουλειά που κάνουν εδώ και καιρό γύρω από το "Industry 4.0" και βεβαίως να ευχαριστήσω για την πρόσκληση συμμετοχής στη σημερινή συζήτηση με τον κ. Kagermann.

Επιτρέψτε μου δυο λόγια για την «Ελληνική Παραγωγή», η οποία έχει κάτι περισσότερο από έναν χρόνο ζωής και αριθμεί πλέον 55 μέλη, μεταποιητικές επιχειρήσεις πολλών κλάδων και μεγεθών, όπως και των βασικών περιφερειακών βιομηχανικών συνδέσμων της χώρας.

Βασικός στόχος μας είναι να δείξουμε ότι η Ελλάδα δεν είναι όπως παρουσιάζεται, δηλαδή ακατάλληλη για βιομηχανία, αλλά μια χώρα που παράγει, καινοτομεί και εξάγει, ακόμα και στις δύσκολες συνθήκες των τελευταίων ετών.

Γι' αυτό κι έχουμε θέσει ως στόχο, σε συνεργασία με τον ΣΕΒ και άλλους φορείς, την αύξηση του μεριδίου της μεταποιητικής βιομηχανίας στο 12% του ΑΕΠ μέχρι το 2020 (και 15% μεσοπρόθεσμα) στο πλαίσιο και των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών για τη βιομηχανική πολιτική.

Η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση είναι μια μεγάλη ιστορική πρόκληση και μια ευκαιρία, για τις οικονομίες αλλά και για την κοινωνία συνολικά. Μετασχηματίζει ριζικά τον τρόπο

που παράγουμε, τον τρόπο που εργαζόμαστε και τελικά τον τρόπο που ζούμε. Ξεκίνησε να διαμορφώνεται πριν περίπου 20 χρόνια, σήμερα γίνεται ξεκάθαρα αισθητή, και είναι σίγουρο ότι τα επόμενα χρόνια θα καθορίσει τις εξελίξεις στις διεθνείς παραγωγικές δομές.

Το προσωπικό μου βίωμα αυτής της μετάβασης στο χώρο της βιομηχανίας ξεκίνησε πριν από μερικά χρόνια, όταν ορισμένα ποιοτικά προβλήματα στην παραγωγή προϊόντων αλουμινίου, εκεί που χρειάζονταν πολλές εβδομάδες ερευνών και δοκιμών για να αντιμετωπιστούν, άρχισαν να λύνονται σε λίγες μέρες, με την ανάλυση στοιχείων απ' όλα τα στάδια της παραγωγής. Αυτή η εξέλιξη έκανε πολύ μεγάλη εντύπωση σε όλη την εταιρεία και έγινε αισθητός ο ερχομός μιας νέας εποχής στη βιομηχανική πρακτική.

Την ίδια περίοδο, αρχίσαμε να εφαρμόζουμε έξυπνα συστήματα προγραμματισμού της παραγωγής, όπως και μοντέλα προσομοιώσεων και πειραματικές πρακτικές που βασίζονταν ολοένα και περισσότερο σε δεδομένα από αισθητήρες και συστήματα οπτικής αναγνώρισης και στατιστικής επεξεργασίας για την ολική ποιότητα.

Πιο πρόσφατα αναβαθμίσαμε τη λειτουργία ενός εργοστασίου προϊόντων χαλκού με την εκτεταμένη χρήση ψηφιακών υποδομών -όπως και στην περίπτωση του αλουμινίου- και είδαμε, σε μικρό χρονικό διάστημα, μια πλήρη μεταμόρφωση των συστημάτων αλλά και των ανθρώπων της παραγωγής: Παραγωγικότητα και ποιότητα ανέβηκαν στα πιο υψηλά διεθνή επίπεδα και μαζί φυσικά και η ψυχολογία όλων των εργαζομένων.

Η επίδραση όλων αυτών των «μικρών επαναστάσεων» ήταν και παραμένει καταλυτική και για τις εταιρείες, με καλύτερες επιδόσεις και στάτους στις αγορές, αλλά και για τους εργαζόμενους, με αύξηση της διαφάνειας της δουλειάς τους, ενίσχυση της συνεργασίας, στήριξη της εξέλιξης και όρεξη για καινοτομία.

Εάν λοιπόν ήταν να δώσω έναν εμπειρικό ορισμό της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης, θα έλεγα ότι είναι η συνδυασμένη έλευση και ωρίμανση προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών που αναβαθμίζουν τη παραγωγή, όχι με τον αυστηρά οριοθετημένο τρόπο του παρελθόντος αλλά με αλληλεπίδραση ανθρώπων και παραγωγικών συστημάτων, μετασχηματίζοντας την παραγωγική διαδικασία σε όλα τα επίπεδα. Από το σχεδιασμό των γραμμών παραγωγής και των προϊόντων, περιλαμβανομένης της δυνατότητας παραγωγής πλήρως εξατομικευμένων προϊόντων, μέχρι τη βελτιστοποίηση της παραγωγής, τον ποιοτικό έλεγχο, ακόμα και την παρακολούθηση των προϊόντων μετά την πώληση.

Υπάρχουν πολλά ακόμη παραδείγματα, που θα τα ακούσετε ίσως αργότερα από άλλα μέλη της Ελληνικής Παραγωγής, που δείχνουν ότι πολλές μεταποιητικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα, όλων των μεγεθών, προσαρμόζονται ήδη, ψηφιοποιούνται και μετασχηματίζουν ριζικά τον τρόπο που λειτουργούν και παράγουν, κατακτώντας νέες αγορές.

Κι επειδή η δομή της Ελληνικής οικονομίας στηρίζεται σε μικρότερου μεγέθους επιχειρήσεις, θέλω να επισημάνω πως η 4^η βιομηχανική επανάσταση σε συνδυασμό με την εξειδίκευση και την συγκρότηση αλυσίδων αξίας δημιουργεί ευκαιρίες και για μικρότερες επιχειρήσεις, καθώς οι τεχνολογίες αλλά και η γνώση γίνονται πιο προσιτές.

Ο εκδημοκρατισμός της γνώσης που συντελείται εδώ και αρκετά χρόνια, μέσω του Διαδικτύου αλλά και των Ανοικτών Δεδομένων (Open Data), έχει πολύ θετικές επιπτώσεις και στη βιομηχανική παραγωγή κάθε κλίμακας, δημιουργώντας και για τη χώρα μας σημαντικές ευκαιρίες.

Βεβαίως, κάθε επανάσταση προκαλεί ανατροπές κι αυτό συμβαίνει και με την 4^η βιομηχανική επανάσταση. Για να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη και να περιοριστούν οι ζημιές χρειάζεται έγκαιρη συνειδητοποίηση των αλλαγών που έρχονται και σωστή προετοιμασία.

Πέρα από τη μεγάλη συζήτηση για τις φιλοσοφικές, ηθικές και νομικές προεκτάσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης και τη μελλοντική σχέση Ανθρώπου-Μηχανής, υπάρχει το άμεσο και επιτακτικό ζήτημα των μεγάλων ανατροπών στην αγορά εργασίας.

Είναι ένα ζήτημα που μπορούμε να το προσεγγίσουμε μοιρολατρικά, προεξοφλώντας ότι η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση θα οδηγήσει εκατομμύρια ανθρώπους στην ανεργία με δραματικές επιπτώσεις στη συνοχή των κοινωνιών.

Μπορούμε όμως να το προσεγγίσουμε κι ενεργητικά κι αυτό πρέπει να κάνουμε. Να δούμε δηλαδή τις ευκαιρίες για αξιοποίηση των ταλέντων μας στις νέες ειδικότητες, και για προοπτικές καριέρας για τους νέους ανθρώπους που ήδη αναζητούν ένα νέο όραμα και διεξόδους δημιουργικότητας.

Απαιτούνται βεβαίως ριζικές αλλαγές σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, με στόχο να προετοιμάζουμε το αύριο και όχι να αναπολούμε το χθες, ριζική αναβάθμιση όλων των θεσμών έρευνας και ανάπτυξης και διασύνδεση πανεπιστημιακών και ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις.

Και βεβαίως, απαιτείται διαρκής εγρήγορση και προσαρμογή κι από τις ίδιες τις επιχειρήσεις, με στενή παρακολούθηση των αλλαγών, με έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη και με προγράμματα διαρκούς επανακατάρτισης των εργαζομένων.

Κλείνοντας θέλω να επαναλάβω πως οι αλλαγές που φέρνει η 4^η βιομηχανική επανάσταση συνιστούν μια τεράστια πρόκληση για όλους. Όμως, αν τις συνειδητοποιήσουμε εγκαίρως κι αν προετοιμαστούμε σωστά, οι αλλαγές αυτές μπορούν να γίνουν εργαλείο για τον περιορισμό του αντισυστημισμού, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την ευημερία για όλους.

Αναμένουμε με ενδιαφέρον τα όσα θα μας πει ο κος Kagermann σε σχέση με τη γερμανική εμπειρία, ελπίζοντας ότι θα μπορέσουμε και στη χώρα μας να αξιοποιήσουμε τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές για τον αναγκαίο μετασχηματισμό της οικονομίας μας.

Σας ευχαριστώ